

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่เรียกร้องความยุติธรรม สันติภาพ และการยึดมั่นในหลักการแห่งความรัก ความเข้าใจที่เอื้ออาทรระหว่างมนุษย์ อิสลามปฏิเสธแนวความคิดที่สวดโองและ ความรุนแรงโดยสิ้นเชิง อิสลามคือศาสนาแห่งสันติภาพ ศาสนาสันติ ศาสนาที่มีวิถีชีวิตของคนในสังคม ประเทศชาติ และมนุษย์ในโลกนี้ โดยพื้นฐานแล้วอิสลามไม่ส่งเสริมการทำสงครามกับผู้ใดเว้นแต่การป้องกันความเป็นอยู่ของตนเองและเพื่อนมนุษย์จากศัตรูอิสลามเท่านั้น ถ้าจะบอกว่าอิสลามไปทำสงครามเพื่อให้คนที่มีใจอิสลามเข้ารับอิสลาม แบบนี้ไม่ใช่วิธีการเผยแพร่ในอิสลามแน่นอน อิสลามสอนคนในเรื่องจริง เพราะอิสลามถูกส่งลงมาจากอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงสร้างโลก ผู้ให้ชีวิตแก่มนุษย์พร้อมกับบุรุษกับมนุษยชาติและได้วิถีชีวิตแก่มนุษย์ที่สามารถทำให้เกิดสันติภาพแก่ตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติ นับเป็นสิ่งที่ปราศจากข้อสงสัยใดๆ ว่าอิสลาม คือ ศาสนาที่ดำรงไว้ซึ่งความกรุณาปราณี เป็นคำสอนแห่งสันติภาพ และครรลองอันเที่ยงตรง ไม่มีผู้ใดที่ได้แย้งในสังฆธรรมดังกล่าว เว้นแต่ผู้ที่ไม่รู้จริงในคำสอนของอิสลาม(อิสมาอีลุดดีน จะปะเกีย, 2006 : 20)

ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน องค์ความรู้ที่ช่วยในการอธิบายปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ณ ปัจจุบันจึงมีอยู่พอสมควรทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับสาเหตุที่มาของความขัดแย้ง ลักษณะการแสดงออกซึ่งความขัดแย้งของชาวมลายูปัตตานีในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวมลายูปัตตานีในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนชาวมลายู นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีกจำนวนหนึ่งที่มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชาวมลายูปัตตานีและชนกลุ่มอื่นในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ (พิระยุทธ โอพันธ์, 2555 : 1)

ส่วนหนึ่งของปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มาจากการรับรู้และความเข้าใจที่มีต่อเหตุการณ์ ซึ่งถูกจำกัดผ่านการสื่อสารมวลชน อันมีความนิ่งในระดับหนึ่งประชาชนไม่ได้ขาดการรับรู้แต่อัดแน่นด้วยข่าวสารในชีวิตประจำวันจนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เกิดความเคยชินกับคำต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้และสามารถเข้าใจตามตรรกะที่มาจากการรับรู้ในชีวิตประจำวัน เช่น ความไม่สงบ โจรได้ ผู้ก่อการร้าย การแบ่งแยกดินแดน ผู้หลงผิด และแนวร่วม เป็นต้น(บัณฑิต ไกรวิจิตร ,2557 : 22)

เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบันนี้ มีหลายองค์กร เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และสร้างสันติภาพในพื้นที่แห่งนี้ ไม่ว่าจะองค์กรของ

รัฐบาลและองค์กรเอกชน ต่างก็ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสันติภาพด้วยแนวทางที่หลากหลายเพื่อให้พื้นที่แห่งนี้เกิดสันติภาพ แต่ก็ทำได้เป็นบางส่วนเท่านั้น และยังมีอีกหลายส่วนที่ยังไม่เกิดสันติภาพทำให้องค์กรที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เช่น โรงเรียนและ มหาวิทยาลัยต่างๆ เข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในบางส่วนที่ยังขาดหรือที่ยังไม่เกิดสันติภาพเพื่อให้เกิดสันติภาพให้ได้มากที่สุด

มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่มีนโยบายในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสร้างสังคมสันติภาพ โดยมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิต ที่มีความรู้ความสามารถสู่สังคมแห่งคุณธรรมที่จะต้องสร้างสรรค์และเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมที่สุดและให้เกิดสันติภาพในสังคม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่สอนอิสลามศึกษาแห่งแรกในประเทศไทยสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในอดีตและปัจจุบันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และระดับบัณฑิตศึกษาในหลายสาขาวิชาอาชีวพหุวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและผู้เรียนพร้อมๆ กับทำหน้าที่รวบรวม สังเคราะห์วิเคราะห์ สร้างและเผยแพร่ “ความรู้” ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยโลกในอดีต สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผลที่สังคมควรได้รับจากมหาวิทยาลัยคือ “บัณฑิต” ที่มีความรู้ สามารถเข้าสู่ชีวิตการทำงาน เป็นพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรมมาเป็นอย่างดี ทำให้สังคมเกิดสันติภาพได้ ส่วนความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นผลิตผลของมหาวิทยาลัย นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเศรษฐกิจแล้ว ยังจะต้องช่วยนำพาสังคมไปสู่ความเป็นอารยะประเทศอย่างยั่งยืนอีกด้วย (กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565), 2551 : 1)

มหาวิทยาลัยฟาฏอนีเป็นองค์กร โดยมุ่งเน้นบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม สร้างความเข้าใจอันดี ความกลมเกลียวความร่วมมือระหว่างคนในชาติ และแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชาติให้เกิดสันติภาพได้ เช่น ปัญหาความไม่สงบในสามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นใน 3 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี และยะลา และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ซึ่งเกิดมาจากปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีเหตุการณ์ลอบทำร้าย วางเพลิง วางระเบิด ก่อการร้าย และจลาจลเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ปัญหาความขัดแย้งในชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยเป็นปัญหาที่ซับซ้อน มีสาเหตุทั้งจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติและศาสนา ภาษา วัฒนธรรม วิถีชีวิต รวมทั้ง “ แนวนโยบายบูรณาการแห่งชาติ ” ของรัฐบาลกลับเพิ่มความขัดแย้งระหว่างคนไทยเชื้อสายมุสลิมกับรัฐไทยมากขึ้น จนเป็นผลให้เกิดการชุมนุมประท้วงและการจลาจลขึ้นในพื้นที่อย่างรุนแรง

นอกจากนี้ ยังเกิดการยุบจากผู้ไม่หวังดีทั้งภายในและนอกประเทศให้ชาวมาเลเซียที่เป็นมุสลิมดำเนินการตอบโต้ในหลากหลายวิธีการ จนนำไปสู่รูปแบบการต่อสู้เพื่อแบ่งแยกดินแดนออกจากระบอบการปกครองของประเทศไทย ดังนั้นทำให้หลายองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับโดยตรงหรือองค์กรที่มีความต้องการเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดสันติภาพ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยฟาฏอนีได้ให้ความสำคัญกับสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และไม่เพียงแต่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้นแต่รวมถึงระดับประเทศด้วย (กองแผนงาน สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษา, 2557 : 27)

จากสภาพดังกล่าว จะเห็นได้ว่าองค์กรต่างๆทั้งที่เป็นของรัฐบาลและเอกชนต่างก็ให้ความสำคัญในการสร้างสันติภาพในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเฉพาะ“บทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้”เท่านั้น โดยผู้วิจัยจะศึกษาถึงบทบาทด้านแนวคิดของผู้บริหารระดับสูง ด้านการเปิดหลักสูตร และด้านการผลิตบัณฑิตเพื่อสร้างสันติภาพ ว่ามีส่วนในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างไรมากน้อยเพียงใด ทั้งหมดนี้ คือปัญหาและความสำคัญของปัญหาที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาคำตอบและเพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดสันติภาพสันติสุข มีความเจริญก้าวหน้าและเป็นสันติภาพในรูปแบบของอิสลามมากที่สุด

1.2 อัลกุรอาน และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 อัลกุรอานที่เกี่ยวข้อง

เป็นสิ่งแน่ชัดว่าอิสลาม คือ ศาสนาแห่งความเมตตา ศาสนาแห่งสันติภาพ และเป็นศาสนาที่มีวิถีชีวิตที่สามารถสร้างสันติภาพในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลกได้ ไม่มีผู้ใดสามารถโต้แย้งได้้นอกจากผู้ไม่รู้จริงในคำสอนของศาสนาอิสลามหรือผู้มีอคติและโอหังที่ไม่ยอมรับความจริงและจํานนต่อหลักฐาน หลักคำสอนศาสนาอิสลามเน้นหนักในเรื่องสันติภาพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างสมบูรณ์ เหตุผลก็เพราะว่าอิสลามเป็นครรลองชีวิตที่มุ่งจรรโลงสังคมมนุษย์

สิ่งที่สามารถยืนยันว่า อิสลามคือศาสนาแห่งสันติภาพ คือการที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้เรียกศาสนานี้ว่า “อิสลาม” (اسلام) อันมีรากศัพท์จากคำว่า “อัล-สลิม” (السلام) ที่หมายถึง “สันติภาพ” ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ﴾

(يس: الآية 58)

